

2014-11-20

TJÄNSTESKRIVELSE

NRN 2014/50-265

Naturreservatsnämnden

Dispens från reservatsföreskrifterna för Tollare naturreservat

Flytt av kraftledning längre in i naturreservatet Skötsel av kraftledningsgata i naturreservatet

Förslag till beslut

Naturreservatsnämnden avslår Vattenfalls ansökan om dispens för att få flytta kraftledning enligt ansökan daterad 2014-03-04 längre in i naturreservatet Tollare.

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 7 § och 26 § miljöbalken.

Naturreservatsnämnden slår fast att Vattenfall har rätt att underhålla sin befintliga ledningsgata i Tollare naturreservat samt har åtkomst till området vid arbetsåtgärder på ledningen. Naturreservatsnämnden framhåller att röjning av ledningsgator ska ske i samråd med Nacka kommuns naturreservatsförvaltare.

Information till dispensbeslutet

Beslutet om dispens upphör att gälla, om den åtgärd som avses med dispensen inte har påbörjats inom 2 år eller avslutats inom fem år från den dag beslutet vann laga kraft. Överklagandeanvisningar bifogas när beslutet skickas till den sökande.

Sammanfattning

Vattenfall har lämnat in en skrivelse till kommunen där man ifrågasätter om en flytt av kraftledning inom Tollare naturreservat är emot föreskrifterna samt om det får lov att utföra en sådan åtgärd. Vidare ifrågasätter det naturreservatets föreskrifter utifrån behovet av att hålla ledningsgator fria från störande vegetation eller utgöra hinder mot erforderliga reparationer och underhåll av luftledningar.

Flytt av ledning är att beakta som nyanläggning då en ny ledningsgata skulle behöva göras genom det som är att betrakta som orört naturområde. För att få utföra flytten behövs en dispens från föreskrifterna i naturreservatet. Inkommen skrivelse behandlas därför som en dispensansökan från Vattenfall.

Nämnden anser att en flytt av ledning skulle vara ett allt för stort ingrepp i naturreservatets naturvärden, rekreativvärden och landskapsbild. Nämnden uppmanar därför vattenfall att fokusera på alternativa lösningar som finns till hand. Nedgrävning i befintlig ledningsgata eller borring.

Skötsel av befintlig ledningsgata i Tollare naturreservat strider inte mot föreskrifterna om röjningen av ledningsgata sker i samråd med Nacka kommuns naturreservatsförvaltare

Ärendet

Flytt av kraftledning i naturreservatet

NCC ska bygga bostäder i Tollare och för att kunna utnyttja alla sina byggrätter i området Tollare Strand och Tollarehöjden behöver den luftburna kraftledning som går intill området försvinna. I skrivelse från Vattenfall daterat 2014-03-04 hemställer bolaget ett besked från kommunen om det skulle vara möjligt för dem att få flytta in kraftledningen längre in i naturreservatet och på så sätt frigöra mark i enlighet med gällande detaljplaner i området. Se bilaga 1 och 2.

Flytt av ledning är att beakta som nyanläggning då en ny ledningsgata skulle behöva göras genom det som är att betrakta som orört naturområde. För att få utföra flytten behövs en dispens från föreskrifterna i naturreservatet. Inkommen skrivelse behandlas därför som en dispensansökan från Vattenfall.

Exakt placering av den nya dragningen är inte bestämd men den skulle komma närmare bebyggelsen i öster. Se bilaga 1 och 2.

Vid möte med Vattenfall den 12 november 2014 framkom att de vill veta hur Naturreservatsnämnden ställer sig till förslaget i skrivelsen så att de vet om de ska gå vidare och projektera för detta alternativ eller koncentrera sig på andra möjliga lösningar.

Skötsel av ledningar i naturreservat

Vattenfall har i skrivelse 2014-03-04 hemställer om besked från kommunen om vad som gäller vid röjning längst med ledningsgator i Tollare naturreservat.

Enligt servitut och ledningsrättsupplåtelsen har företaget rätt att fälla träd och buskar som hotar att skada kraftledningarna samt rätt att beträda området för tillsyn, reparation och underhåll. På vilket sätt inverkar ett naturreservat på denna rätt? I föreskrifterna står det att det är förbjudet att "avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än som framgår av skötselplan". Se bilaga 1.

Bestämmelser

Kommunen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken ge dispens för åtgärder som strider mot föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Enligt 7 kap. 26 § miljöbalken får dispens ges endast om det är förenligt med förbudets eller föreskrifternas syfte. Dispens kan ges genom s.k. särskilda skäl men detta ska dock endast ske undantagsvis. Reservatets syfte är angivet på följande sätt: "Syftet med Tollare naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald."

Enligt reservatsföreskrifterna är det förbjudet att: anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft samt avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än som framgår av skötselplan. Stycke A11 och A10.

Skäl till beslut

Flytt av ledning strider mot föreskrifter i naturreservatet och därför skulle det krävas en dispens för att få genomföra åtgärden. Røjning av ledningsgatan i Tollare naturreservat strider inte mot föreskrifterna.

Dispensansökan/ Flytt av ledning

En flytt av kraftledning till orört område (naturreservatets benämning) skulle vara en allvarlig påverkan på naturvärdena eftersom det skulle innebära en ny ledningsgata på 10 till 25 meter som skär genom landskapet och den skyddade naturen. Placeringen av stolparna i den kuperade terrängen skulle även påverka områdets landskapsbild.

Andra alternativ som finns är att befintlig ianspråktagen mark (ledningsgatan) används som ledningsgrav istället. Det skulle påverka naturreservatet betydligt mindre än en flytt av ledning. Borrning genom berget är ett tredje alternativ. Dessa alternativ är möjliga att genomföra för NCC som bär kostnaden för åtgärden.

Naturreservatsnämnden bedömer att det inte finns några särskilda skäl som är förenliga med reservatsföreskrifternas syfte för en flytt av ledning inom naturreservatet enligt skrivelse, bilaga 1, och avslår därför ansökan från Vattenfall.

Nämnden ställer sig positiv till att ledningen läggs ned. En nedläggning i borrhål skulle vara mest lämplig eftersom behovet av ledningsgata då skulle upphöra. Även en nedläggning genom grävning skulle göra att det område som berörs av ledningsgatan kan bli mindre och områdets värde för rekreation öka. Vid nedgrävning kan det erfordras dispens för de partier där ledningen inte kan läggas ned i befintlig ledningsgata.

Skötsel av ledningsgata

Vattenfalls servitut och ledningsrättsupplåtelsen går inte över föreskrifterna i kommunens naturreservat. Olika naturreservat har reglerat åtkomsten på olika sätt. I Tollare naturreservat har ledningsgata markerats i karta (med mindre avvikelser) och underhåll och røjning får ske i enlighet med upplåtelse av ledningsrätt. Enligt paragraf 4b i Vattenfalls servitut och ledningsrättsupplåtelsen ska markägaren informeras om förestående avverkning samt erbjudas att själv utföra åtgärden inom skälig tid. När ledningar går igenom ett kommunalt naturreservat är det naturreservatsförvaltaren på Nacka kommun som ska kontaktas inför förestående avverkning.

Kommunen är mån om att Vattenfalls arbete i kommunen ska kunna bedrivas på ett bra sätt och røjning kring ledningar är en del i detta. Ett väl fungerande samarbete kring dessa frågor i naturreservat samt i andra skogsområden är förutsättningen för ett bra resultat.

Bilagor

Bilaga 1: Skrivelse daterad 2014-03-04

Bilaga 2: kompletterande material

Park- och naturenheten

Elin Ösby
Landskapsingenjör
Park- och naturenheten

Dag Björlund
Teknisk direktör
t f enhetschef